

Byla C-408/06

Landesanstalt für Landwirtschaft

prieš

Franz Götz.

(*Bundesfinanzhof* (Vokietija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Šeštoji PVM direktyva – Ekonominė veikla – Apmokestinamieji asmenys – Viešosios teisės subjektai – Pieno kvotų prekybos tarnyba – Žemės ūkio intervencinių agentūrų ir darbuotojams skirtų parduotuvų sandoriai – Labai iškraipyta konkurencija – Geografinė rinka“

Sprendimo santrauka

1. *Mokesčių nuostatos – Teisės aktų suderinimas – Apyvartos mokesčiai – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema – Ekonominė veikla Šeštosios direktyvos 4 straipsnio prasme*

(*Tarybos direktyvos 77/388 4 straipsnis*)

2. *Mokesčių nuostatos – Teisės aktų suderinimas – Apyvartos mokesčiai – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema – Apmokestinamieji asmenys*

(*Tarybos direktyvos 77/388 4 straipsnio 5 dalis*)

3. *Mokesčių nuostatos – Teisės aktų suderinimas – Apyvartos mokesčiai – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema – Apmokestinamieji asmenys*

(*Tarybos direktyvos 77/388 4 straipsnio 5 dalis*)

1. Pieno kvotų prekybos tarnybų vykdoma pristatymo referencinių kiekių atlygintinio perleidimo veikla yra ekonominė veikla Direktyvos 77/388 d.1 valstybių narių statymų, susijusių su apyvartos mokesčiais, suderinimo 4 straipsnio prasme, jei ji yra nuolatinio pobūdžio ir vykdoma už atlyginimą, kurį gauna sandorio vykdytojas. Nacionalinis teismas turi patikrinti, ar nagrinėjama veikla atitinka šias dvi sąlygas bei prireikus nustatyti, ar pieno kvotų prekybos tarnybos vykdo veiklą siekdamas gauti šį atlyginimą, atsižvelgdamas į tai, kad užmokesčio rinkimas savaime atitinkamos veiklos nepadarė ekonominės.

(žr. 18, 20–21 punktus)

2. Pieno kvotų prekybos tarnyba nėra nei žemės ūkio intervencinių agentūra Šeštosios direktyvos 77/388 d.1 valstybių narių statymų, susijusių su apyvartos mokesčiais, suderinimo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2001/4, 4 straipsnio 5 dalies trečiosios pastraipos, skaitomos kartu su šios direktyvos D priedo 7 punktu, prasme, nei darbuotojams skirta parduotuvų ministro 5 dalies trečiosios pastraipos, skaitomos kartu su jos D priedo 12 punktu, prasme.

Iš tiesų pieno kvotų prekybos tarnybos funkcija ganėtinai skiriasi nuo žemės ūkio intervencinės agentūros funkcijos pirkti ir parduoti pačius žemės ūkio produktus, kurių galėtų atlikti bet kuris ūkio subjektas ir kuri pasireiškia, be kita ko, atsargų kaupimu, kaip tai yra būtent grūdinių kultūrų sektoriuje. Taigi vadovaujantis neriboto apmokestinimo idėja, kuria grindžiamas Šeštosios

direktyvos D priedas, ? šios direktyvos taikymo srit? nepatenka pieno kvot? paskirstymo tarp gamintoj? veikla, nes ?vairius ši? gamintoj? pageidavimus surenka ne žem?s ?kio produktus rinkoje perkantis ir joje parduodantis subjektas.

Be to, palyginus Šeštosios direktyvos D priedo 12 punkto versijas vokie?i?, pranc?z?, angl?, ispan? ir ital? kalbomis, galima daryti išvad?, kad darbuotojams skirta parduotuv? šio punkto prasme apima subjektus, kuriems pavesta parduoti ?vairius produktus ir prekes ?mon?s arba administracijos darbuotojams. Tai n?ra prekybos tarnybos, kuriai pavesta perskirstyti pristatymo referencinius kiekius bei galb?t juos sumažinti kuo labiau atsižvelgiant ? kiekvieno gamintojo interesus, funkcija.

(žr. 26, 31, 33 punktus, rezoliucin?s dalies 1 punkt?)

3. Pieno kvot? prekybos tarnybos veiklos arba sandori?, kuriuos ji vykdo kaip valdžios institucija Šeštosios direktyvos 77/388 d?l valstybi? nari? ?statym?, susijusi? su apyvartos mokes?iais, suderinimo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2001/4, 4 straipsnio 5 dalies prasme, neapmokestinimas negali labai iškraipyti konkurencijos, nes ji nesusiduria su priva?iais ?kio subjektais, galin?iais teikti paslaugas, kurios konkuruot? su viešosiomis paslaugomis. Kadangi toks vertinimas galioja visoms pieno kvot? prekybos tarnyboms, vykdan?ioms veikt? atitinkamos valstyb?s nar?s apibr?žtoje atitinkamoje perleidimo zonoje, siekiant nustatyti, ar labai iškraipoma konkurencija, ši? zon? b?tina vertinti kaip atitinkam? geografin? rink?.

(žr. 45 punkt?, rezoliucin?s dalies 2 punkt?)

TEISINGUMO TEISMO (tre?ioji kolegija)

SPRENDIMAS

2007 m. gruodžio 13 d.(*)

„Šeštoji PVM direktyva – Ekonomin? veikla – Apmokestinamieji asmenys – Viešosios teis?s subjektai – Pieno kvot? prekybos tarnyba – Žem?s ?kio intervencini? agent?r? ir darbuotojams skirt? parduotuvi? sandoriai – Labai iškraipyta konkurencija – Geografin? rink?“

Byloje C?408/06

d?l 2006 m. liepos 13 d. *Bundesfinanzhof* (Vokietija) sprendimu, kur? Teisingumo Teismas gavo 2006 m. spalio 5 d., pagal EB 234 straipsn? pateikto prašymo priimti prejudicin? sprendim? byloje

Landesanstalt für Landwirtschaft

prieš

Franz Götz,

TEISINGUMO TEISMAS (tre?ioji kolegija),

kur? sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teis?jai U. L?hmus, J. Klu?ka, P. Lindh ir A. Arabadjiev (praneš?jas),

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,

pos?džio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal? ir ?vykus 2007 m. rugs?jo 19 d. pos?džiui,

išnagrin?j?s pastabas, pateiktas:

- *Landesanstalt für Landwirtschaft*, atstovaujamos P. Gorski ir N. Vogl,
- F. Götz, atstovaujamo *Steuerberater* H. Zaisch,
- Vokietijos vyriausyb?s, atstovaujamos M. Lumma ir C. Blaschke,
- Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?s, atstovaujamos T. Harris, padedamos *barrister* P. Harris,
- Europos Bendrij? Komisijos, atstovaujamos D. Triantafyllou,

atsižvelg?s ? sprendim?, priimt? susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrin?ti byl? be išvados,

priima š?

Sprendim?

1 Prašymas priimti prejudicin? sprendim? susij?s su 1977 m. geguž?s 17 d. Tarybos Šeštosios direktyvos 77/388/EEB d?l valstybi? nari? ?statym?, susijusi? su apyvartos mokes?iais, suderinimo – Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema: vienodas apskai?iavimo pagrindas (OL L 145, p. 1) su pakeitimais, padarytais 2001 m. sausio 19 d. Tarybos direktyva 2001/4/EB (OL L 22, toliau – Šeštoji direktyva), 4 straipsnio 5 dalies ir šios direktyvos D priedo 7 ir 12 punkt? išaiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrin?jant gin?? tarp Regionin?s žem?s ?kio agent?ros (*Landesanstalt für Landwirtschaft*, toliau – *Landesanstalt*) ir F. Götz d?l *Landesanstalt* išrašytos fakt?ros už karv?s pieno pristatymo referencin? kiek? (toliau – pristatymo referencinis kiekis), kurioje atskirai nenurodytas prid?tin?s vert?s mokestis (toliau – PVM).

Teisinis pagrindas

Bendrijos teis?s aktai

3 Šeštosios direktyvos 4 straipsnis nurodo:

„1. „Apmokestinamasis asmuo“ – tai bet kuris asmuo, savarankiškai vykdomas bet kurioje vietoje bet kuri? ekonomin? veikl?, nurodyt? 2 dalyje, nesvarbu, koks tos veiklos tikslas ar rezultatas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta ekonominė veikla apima visokių gamintojų, prekyautojų ir kitų paslaugas teikiančių asmenų veiklą, įskaitant kasybą ir žemės ūkio gamybos veiklą bei įvairių profesijų atstovų veiklą. Materialaus ir nematerialaus turto naudojimas, siekiant gauti nuolatinių pajamų, taip pat laikomas ekonomine veikla.

<...>

5. Valstybinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos ir kiti viešosios teisės subjektai neturi būti laikomi apmokestinamaisiais asmenimis veiklos, kurią jie vykdo, ar sandorių, kuriuos jie sudaro kaip valdžios institucijos, atžvilgiu, net jei jie renka rinkliavas, mokesčius už paslaugas, mokas ar kitokius su tokia veikla ar sandoriais susijusius mokesčius.

Tačiau kai jie vykdo tokias veiklas ar sandorius, jie turi būti laikomi apmokestinamaisiais asmenimis tokios veiklos ar sandorių atžvilgiu, jei jų traktavimas kaip neapmokestinamųjų asmenų labai iškreiptų konkurenciją.

Bet kuriuo atveju šias įstaigas reikia laikyti apmokestinamaisiais asmenimis D priede išvardytos veiklos atžvilgiu, jei toji veikla nėra tokio menko masto, dėl kurio ji būtų visiškai nereikšminga.

Valstybės narės gali tokias organizacijas veiklą, kuriai pagal 13 ar 28 straipsnius taikomos išimtys, laikyti veikla, kurią jos vykdo kaip valdžios institucijos.“

4 Šeštosios direktyvos D priedo 7 ir 12 punktuose išvardyti šie sandoriai: „žemės ūkio intervencinių agentūrų sandoriai dėl žemės ūkio produktų, vykdomi pagal šio produkto rinkos bendro organizavimo taisykles“, ir „darbuotojams skirtų parduotuvių, kooperatyvų, pramonės įmonių valgyklų ir panašių įstaigų organizavimas ir valdymas“.

5 Galiausiai reikia nurodyti, kad ginčas pagrindinėje byloje yra susijęs su 1992 m. gruodžio 28 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3950/92, nustatančiu papildomą mokesčių pieno ir pieno produktų sektoriuje (OL L 405, p. 1), su pakeitimais, padarytais 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2028/2002 (OL L 313, p. 3, toliau – Reglamentas Nr. 3950/92).

Nacionalinės teisės aktai

Įstatymas dėl bendro rinkos organizavimo įgyvendinimo

6 Pagal įstatymo dėl bendro rinkos organizavimo įgyvendinimo (Gesetz zur Durchführung der gemeinsamen Marktorganisationen, BGBl. 1995 I, p. 1147) 8 straipsnio 1 dalį leidžiama potvarkiu nustatyti pristatymo referencinį kiekį perleidimo tvarką.

Potvarkis dėl papildomų mokesčių

7 Pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos 2000 m. sausio 12 d. Potvarkyje dėl papildomų mokesčių (*Zusatzabgabenverordnung, BGBl. 2000 I, p. 27, toliau – ZAV*) yra tokios nuostatos:

„7 straipsnis – Perdavimo sistemos reforma

1) <...> pagal 2 ir 3 dalis bei 8–11 straipsnius pristatymo referenciniai kiekiai gali būti perleidžiami neatsižvelgiant į sklypus <...>

8 straipsnis – Reglamentuojamas pristatymo referencinį kiekį atlygintinas perleidimas

1) Išskyrus atvejus, numatytus 7 straipsnio 2 ir 3 dalyse, ir paveldėjimų 7 straipsnio 1 dalies antro sakinio bei 12 straipsnio 3 dalies prasme, pristatymo referencinius kiekius pagal 7 straipsnio

1 dalies 2 sakini? perleidžia prekybos tarnybos, vadovaudamosi 3 dalimi ir 9–11 straipsniais, kiekvien? kalendorini? met? balandžio 1 d., liepos 1 d. arba spalio 30 dien? <...>

2) Federalin?s žem?s ?steigia prekybos tarnybas. Kiekvienoje žem?je turi b?ti bent viena kompetentinga prekybos tarnyba; prekybos tarnybos veikla gali apimti keli? federalini? žemi? teritorij?. Tam tikrais atvejais privatin?s teis?s subjektams gali b?ti suteikiama teis? valdyti prekybos tarnyb?, kai

1. jie arba j? asociacijos yra žem?s ?kio profesini? s?jung? arba organizacij? atstovai ir kai
2. j? patikimumas bei tinkamumas nekelia abejoni?.

<...>

3) Pristatymo referenciniai kiekiai gali b?ti perleidžiami tik priede apibr?žtose perleidimo zonose <...>“

Apyvartos mokes?io ?statymas

8 Pagrindin?je byloje taikytinos redakcijos 1999 m. Apyvartos mokes?io ?statymo (Umsatzsteuergesetz 1999, BGBl. 1999 I, p. 1270, toliau – UStG) 14 straipsnio 1 dalyje nustatoma: „Jeigu verslininkas vykdo apmokestinam? preki? tiekim? arba paslaug? teikim? pagal 1 straipsnio 1 dalies 1 punkt?, jis turi teis? ir, jeigu šiuos sandorius atlieka kito verslininko ?monei, pastarojo prašymu privalo išrašyti s?skaitas fakt?ras, kuriose atskirai nurodoma mokes?io suma“. Šio ?statymo 2 straipsnio 3 dalis viešosios teis?s juridiniams asmenims suteikia galimyb? vykdyti gamybin?, komercin? arba profesin? veikl? tik per nuo j? priklausomas gamybinės arba komercinės ?monės arba žem?s ar mišk? ?kius“.

Landesanstalt teisinis statusas

9 *Landesanstalt*, per?musi teises iš Regionin?s maisto tarnybos (*Landesanstalt für Ernährung*), buvo ?steigta pagal ZAV 8 straipsnio 2 dal?. Ji vald? vienintel? Bavarijos žem?je ?steigt? pieno kvot? prekybos tarnyb? kaip nuo šios federalin?s žem?s priklausomas viešosios teis?s subjektas.

Pagrindin? byla ir prejudiciniai klausimai

10 Pagrindin?je byloje nagrin?jamas gin?as tarp Bavarijos ?kininko F. Götz ir *Landesanstalt*. Siekdama sumažinti karv?s pieno pertekli? *Landesanstalt* centralizuodavo ?vairi? gamintoj? paraiškas tam, kad nustatyt? tuos, kurie pageidauja parduoti pristatymo referencinius kiekius, ir tuos, kurie nori j? ?sigyti. Ši politika grindžiama Reglamentu Nr. 3950/92, nustatan?iu papildom? mokest? gamintojams, kuri? pristatyti pieno kiekiai viršija tam tikr? rib?.

11 2001 m. *Landesanstalt* ?gyvendintas mechanizmas buvo toks: „si?lantys“ gamintojai nustatytomis dienomis pieno kvot? prekybos tarnybai pateikdavo rašytinius pasi?lymus už nurodyt? kain? perleisti pristatymo referencinius kiekius. Tomis pa?iomis dienomis „pageidaujantieji ?sigyti“ gamintojai analogiška tvarka pateikdavo rašytin? pasi?lym? už j? pasirinkt? kain? pirkti tam tikr? pristatymo referencin? kiek?. Pieno kvot? prekybos tarnyba pirmiausia buvo atsakinga už pasi?lym? ir pageidavim? palyginim? ir subalansuotos kainos, apytikriai atitinkan?ios abiej? šali? kainas, nustatym?. Prireikus visi pageidaujami kiekiai b?davo sumažinami. Paskui ji priskirdavo 5 % pristatymo referencini? kieki? nacionaliniam rezervui, o v?liau, vadovaudamasi taisykl?mis, kurias detaliai apib?dino prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas ir iš kuri?, be kita ko, matyti, kad apmokama buvo pa?iai pieno kvot? prekybos tarnybai, atlikdavo likusi? pristatymo referencini? kieki? perskirstym? ir j? apmok?jim?.

12 2001 m. pieno gamintojas ir Bavarijoje esančio žemės ūkio savininkas F. Götz pareiškė pageidaujantis sigyti 16 500 kg pristatymo referencinį kiekį už ne didesnę kaip 2 DEM už kg kainą. 2001 m. balandžio 3 d. *Landesanstalt* informavo suinteresuotąjį asmenį, kad jo pirkimo pasiūlymas priimtas 2001 m. balandžio 1 d., o nustatyta subalansuota kaina yra 1,58 DEM už kg. Ji išrašė sąskaitą faktūrą F. Götz, atskirai nenurodydama PVM sumos. Suinteresuotasis asmuo, kurio sandoriai buvo apmokestinami pagal UStG, pateikė administracinį skundą *Landesanstalt*, prašydamas išrašyti sąskaitą faktūrą, kurioje būtų atskirai nurodyta šio mokesčio suma. 2001 m. rugpjūčio 29 d. *Landesanstalt* atmetė šį skundą, grąsdama tai jos, kaip viešosios institucijos, statusu ir jos, kaip paprasčiausios tarpininkės, funkcija.

13 F. Götz pareiškė ieškinį *Finanzgericht München*, kuris patenkino ieškovo reikalavimus UStG pagrindu, nusprendęs, kad *Landesanstalt* veikė kaip verslininkė ir savo vardu. *Landesanstalt* pareiškė apeliacinį skundą *Bundesfinanzhof*, kuris nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar federalinės žemės ūkio steigta Pieno kvotų prekybos tarnyba (*Milchquoten-Verkaufsstelle*), kuri pristatymo referencinius kiekius atlygintinai perleidžia pieno gamintojams, yra:

a) žemės ūkio intervencinio agentūra (Šeštosios direktyvos) 4 straipsnio 5 dalies trečiosios pastraipos, skaitomos kartu su (šios direktyvos) D priedo 7 punktu, prasme, vykdanči sandorius dėl žemės ūkio produktų pagal šio produkto rinkos bendro organizavimo taisykles; ar

b) darbuotojams skirta parduotuvė (vok. k. „Verkaufsstelle“) (Šeštosios direktyvos) 4 straipsnio 5 dalies trečiosios pastraipos, skaitomos kartu su (šios direktyvos) D priedo 12 punktu, prasme?

2. Neigiamai atsakius į pirmąjį klausimą:

a) Ar tokiais aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, kai valstybėje narėje pristatymo referencinius kiekius atlygintinai perleidžia ir valstybinės, ir privačios „pieno kvotų prekybos tarnybos“, valstybės narės apibrėžta perleidimo zona yra atitinkama geografinė rinka vertinant, ar viešosios teisės subjektui priklausančios „pieno kvotų prekybos tarnybos“ neapmokestinimas „labai iškraipytą konkurenciją“ Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies antrosios pastraipos prasme?

b) Ar vertinant, ar valstybinės „pieno kvotų prekybos tarnybos“ neapmokestinimas „labai iškraipytą konkurenciją“, reikia atsižvelgti tik į bendrąjį – su sklypu nesusijusį – perleidimą (kuris atlieka prekybos tarnyba), ar ir į kitą rėšį – su plotu nesusijusį – perleidimą (atliekamą ūkininkais, kurie yra apmokestinamieji asmenys), nors toks perdavimas pasitaiko tik išimtiniais atvejais?“

Dėl prejudicinių klausimų

Preliminarios pastabos

14 Pirmiausia reikia pažymėti, kad abu *Bundesfinanzhof* pateikti klausimai grindžiami prielaida, jog atlygintinis pristatymo referencinis kiekis perleidimas patenka į Šeštosios direktyvos taikymo sritį. Iš tiesų tiek pateiktas pirmasis klausimas, susijęs su galimu neribotu ieškovo pagrindinėje byloje apmokestinimu pagal Šeštosios direktyvos D priedą, tiek iš dviejų dalių sudarytas antrasis klausimas, susijęs su nustatymu, ar tariamas *Landesanstalt* neapmokestinimo kaip viešosios teisės subjekto pagal Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalį gali „labai iškraipyti konkurenciją“, grindžiami prielaida, kad veikla, vykdoma pieno kvotų prekybos tarnybos, neatsižvelgiant į tai, ar ji yra viešosios, ar privatinės teisės subjektas, patenka į Šeštosios direktyvos taikymo sritį.

15 Tačiau nors Šeštosios direktyvos 4 straipsnis nustato labai plačią PVM taikymo sritį, ši

nuostata apima tik ekonominio pobūdžio veiklą (šiuo klausimu žr. 1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *Régie dauphinoise*, C?306/94, Rink. p. I?3695, 15 punkt? ir 2005 m. gegužės 26 d. Sprendimo *Kretztechnik*, C?465/03, Rink. p. I?4357, 18 punkt?). Konkrečiau tariant, taikant Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalį, reikia prieš tai pripažinti ekonominę nagrinjamą veiklos pobūdį (2007 m. birželio 26 d. Sprendimo *T-Mobile Austria ir kt.*, C?284/04, Rink. p. I?0000, 48 punktas).

16 Todėl prieš atsakant ? pateiktus klausimus svarbu nustatyti, ar atlygintin? pristatymo referencini? kiekis? perleidimo veikla iš ties? yra ekonomin? veikla.

17 Šiuo klausimu reikia priminti, kad iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, jog ekonomin?s veiklos s?voka yra objektyvi ta prasme, kad veikla vertinama *per se*, neatsižvelgiant ? jos tikslus bei rezultatus (1987 m. kovo 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus*, 235/85, Rink. p. 1471, 8 punktas ir 2006 m. vasario 21 d. Sprendimo *University of Huddersfield*, C?223/03, Rink. p. I?1751, 47 punktas).

18 Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje ekonomin? veikla apibrėžta kaip apimanti visoki? gamintoj?, prekiautoj? ir kit? paslaugas teikian?i? asmen? veikl?, vis? pirma nuolatin? materialaus ir nematerialaus turto naudojim?, siekiant gauti pajam? (min?t? sprendim? *Régie dauphinoise* 15 punktas ir *T-Mobile Austria ir kt.* 33 punktas). Pastarieji kriterijai, susij? su veiklos ir iš jos gaunam? pajam? nuolatinumu, teismo praktikoje buvo pripažinti taikytiniais ne tik turto naudojimui, bet ir visiems Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje numatytiems sandoriams. Taigi, bendrai pa?mus, veikla vertintina kaip ekonomin?, jei yra nuolatinio pobūdžio ir vykdoma už atlyginim?, kur? gauna sandorio vykdytojui (šiuo klausimu žr. min?to sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus* 9 ir 15 punktus).

19 Šiuo atžvilgiu reikia pažym?ti, kad pagrindin?je byloje nagrin?jam? veikl? sudaro informacijos apie gamintoj? ketinimus, susijusi? su atitinkamais pieno metais, surinkimas tam, kad asmenys, numatantys pagaminti mažiau pieno nei jiems taikytina riba, gal?t? parduoti tuos pristatymo referencinius kiekius, kuri? mano nepanaudosiantys, o pageidaujantys viršyti ši? rib?, atvirkš?iai, gal?t? ?sigyti atitinkamus pristatymo referencinius kiekius nemok?dami Reglamente Nr. 3850/92 numatyto papildomo mokes?io. Ši veikla apima pasi?los ir paklausos sulyginim?, nustatant subalansuot? kain?, parduodam? pristatymo referencini? kiekis? gavim? ir j? paskyrim? ?gij?jams, taip pat už ši? referencini? kiekis? perleidim? sutart? sum? gavim? ir j? paskesn? pervedim?. Iš to išplaukia, kad ši? veikl? Šeštosios direktyvos tikslais reikia vertinti kaip pieno gamintoj? pasi?los ir paklausos sulyginimo paslaug?, leidžian?i? nustatyti subalansuot? kain?, teikim?. Todėl, kitaip nei veikla, nagrin?ta byloje, kurioje priimtas (43 punkte) min?tas sprendimas *T-Mobile Austria ir kt.*, nepanašu, jog šioje pagrindin?je byloje nagrin?jama veikla b?t? vykdoma ne ?kio subjekt?.

20 Šiomis aplinkybomis prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas tur?t? patikrinti, ar pagrindin?je byloje nagrin?jama veikla, atsižvelgiant ? taisykles, vadovaujantis kuriomis ji buvo organizuojama Vokietijoje 2001 m., yra nuolatin? ir vykdoma už užmokes?, kaip tai nurodyta šio sprendimo 18 punkte.

21 Prireikus jis taip pat tur?t? nustatyti, ar pieno kvot? prekybos tarnybos vykdo veikl? siekdamas gauti š? atlyginim? (šiuo klausimu žr. min?to sprendimo *Régie dauphinoise* 15 punkt?), atsižvelgdamas ? tai, kad užmokes?io rinkimas savaime atitinkamos veiklos nepadaro ekonomin?s (šiuo klausimu žr. min?to sprendimo *T-Mobile Austria ir kt.* 45 punkt? ir jame min?t? teismo praktik?).

22 Jei prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas nustatyt?, kad abu ekonomin?s veiklos kriterijai, t. y. jos nuolatinumas ir atlyginimo už veikl? gavimas, ne?vykdyti, pagrindin?je byloje nagrin?jama veikla tomis aplinkybomis, kuriomis ji buvo vykdoma Vokietijoje 2001 m.,

neturėtų būti vertinama kaip ekonominė ir todėl nepatektų? Šeštosios direktyvos taikymo sritis.

23 Tačiau jei šis teismas nustatytų, jog vykdyti abu pirmesniame punkte priminti kriterijai, du prašymų priimti prejudicinę sprendimą pateikusių teismo klausimus reiktų atsakyti kaip nurodyta toliau.

Dėl pirmojo klausimo

24 Pirmuoju klausimu prašymų priimti prejudicinę sprendimą pateikęs teismas klausia, ar pieno kvotų prekybos tarnyba yra žemės ūkio intervencinės agentūra Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies trečiosios pastraipos, skaitomos kartu su šios direktyvos D priedo 7 punktu, prasme, ar darbuotojams skirta parduotuvė šios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies trečiosios pastraipos, skaitomos kartu su tos pačios direktyvos D priedo 12 punktu, prasme.

Dėl žemės ūkio intervencinės agentūros statuso

25 Kalbant apie klausimą, ar pieno kvotų prekybos tarnyba yra (ar nėra) žemės ūkio intervencinės agentūra, vykdanči apmokestinamuosius sandorius Šeštosios direktyvos D priedo 7 punkto prasme, reikia priminti, kad šiuos sandorius vykdo žemės ūkio intervencinės agentūros, jie yra susiję su žemės ūkio produktais ir vykdomi pagal šio produkto rinkos bendro organizavimo taisykles; šie trys kriterijai yra kumuliaciniai.

26 Šiuo atveju neabejotina, jog *Landesanstalt* steigta pieno kvotų prekybos tarnyba pieno sektoriuje veikia vadovaudamasi rinkos bendro organizavimo taisyklėmis, tačiau reikia konstatuoti, kad jos veikla susijusi ne su pienu, bet su pristatymo referenciniais kiekiais. Taigi ji nesusijusi su žemės ūkio produktais Šeštosios direktyvos D priedo 7 punkto prasme. Be to, pieno kvotų prekybos tarnybos funkcija ganėtinai skiriasi nuo žemės ūkio intervencinės agentūros funkcijos pirkti ir parduoti pačius žemės ūkio produktus, kuri galėtų atlikti bet kuris ūkio subjektas ir kuri pasireiškia, be kita ko, atsargų kaupimu, kaip tai yra būtent grūdinių kultūrų sektoriuje (žr. 2003 m. birželio 26 d. Sprendimo *Glencore Grain Rotterdam*, C-334/01, Rink. p. I-6769). Taigi vadovaujantis neriboto apmokestinimo idėja, kuria grindžiamas Šeštosios direktyvos D priedas, šios direktyvos taikymo sritis nepatenka pieno kvotų paskirstymo tarp gamintojų veikla, nes vairius šio gamintojų pageidavimus surenka ne žemės ūkio produktus rinkoje perkantis ir joje parduodantis subjektas.

27 Taigi *Landesanstalt* valdoma pieno kvotų prekybos tarnyba nėra žemės ūkio intervencinės agentūra.

Dėl darbuotojams skirtos parduotuvės statuso

28 Kadangi pagrindinėje byloje nagrinėjamos prekybos tarnybos pavadinime pavartotas žodis „Verkaufsstelle“, kyla klausimas, ar ši prekybos tarnyba yra darbuotojams skirta parduotuvė (vok. k. „Verkaufsstelle“) Šeštosios direktyvos D priedo 12 punkto prasme.

29 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad Bendrijos teisės aktų nuostatos turi būti aiškinamos ir taikomos vienodai, atsižvelgiant visomis Europos bendrijos kalbomis parengtas versijas (žr. 1995 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *Rockfon*, C-449/93, Rink. p. I-4291, 28 punktų; 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Tabac ir kt.*, C-296/95, Rink. p. I-1605, 36 punktų ir 2005 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Jyske Finans*, C-280/04, Rink. p. I-10683, 31 punktų).

30 Pagal nusistovėjusį teismo praktiką negalima remtis tik vienoje iš kalbinių versijų pavartota Bendrijos teisės nuostatos formuluoje aiškinant šio nuostatą arba šiuo atžvilgiu teikti jai pirmenybę kitai kalbinių versijų atžvilgiu. Toks požirįs pažeistų reikalavimų vienodai taikyti Bendrijos teisę (žr.

1998 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Institute of the Motor Industry*, C-149/97, Rink. p. I-7053, 16 punktą).

31 Esant neatitikimui tarp įvairių Bendrijos teksto kalbinių versijų, nagrinėjama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į bendrą teisės aktų sistemos, kurios dalis ji yra, struktūrą ir tikslą (2000 m. kovo 9 d. Sprendimo *EKW ir Wein & Co*, C-437/97, Rink. p. I-1157, 42 punktą ir 2004 m. balandžio 1 d. Sprendimo *Borgmann*, C-1/02, Rink. p. I-3219, 25 punktą).

32 Pavyzdžiui, vokiečių kalbos žodžio „Verkaufsstelle“ keliamo neapibrėžtumo nėra Šeštosios direktyvos D priedo 12 punkto versijoje prancūzų kalba, kurioje pavartotas žodis „économat“, taip pat šio punkto versijose anglų kalba („staff shops“), ispanų kalba („economatos“) arba italų kalba („spacci“). Šis pavyzdinio pobūdžio palyginimas leidžia daryti išvadą, kad darbuotojams skirta parduotuvė D priedo 12 punkto prasme apima subjektus, kuriems pavesta parduoti įvairius produktus ir prekes žmonų arba administracijos darbuotojams. Tai nėra pagrindinėje byloje nagrinėjamos prekybos tarnybos funkcija, nes jai pavesta persikirstyti pristatymo referencinius kiekius bei galbūt juos sumažinti kuo labiau atsižvelgiant į kiekvieno gamintojo interesus.

33 Taigi, iš Šeštosios direktyvos konteksto, tikslą ir bendros struktūros išplaukia, kad *Landesanstalt* valdoma pieno kvotų prekybos tarnyba negali būti prilyginama darbuotojams skirtai parduotuvei Šeštosios direktyvos D priedo 12 punkto prasme.

34 Todėl pateiktą pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad pieno kvotų prekybos tarnyba nėra nei žemės ūkio intervencijų agentūra Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies trečiosios pastraipos, skaitomos kartu su šios direktyvos D priedo 7 punktu, prasme, nei darbuotojams skirta parduotuvė tos pačios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies trečiosios pastraipos, skaitomos kartu su jos D priedo 12 punktu, prasme.

Dėl antrojo klausimo

35 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo klausia, ar valstybės narės apibrėžta pristatymo referenciniai kiekių perleidimo zona (toliau – perleidimo zona) yra atitinkama geografinė rinka vertinant, ar viešosios teisės subjektui priklausančios „pieno kvotų prekybos tarnybos“ neapmokestinimas „labai iškraipytą konkurenciją“ Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies antrosios pastraipos prasme, ir ar atliekant šį vertinimą reikia atsižvelgti tik į bendrąjį pristatymo referencinių kiekių perleidimą, ar ir į kitą rėšį – su plotu nenusijusį – perleidimą.

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

36 *Landesanstalt* mano, kad atitinkama geografinė rinka Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies antrosios pastraipos prasme yra valstybės narės apibrėžta perleidimo zona. Ji mano, kad atsižvelgti reikia tik į bendrąjį pristatymo referencinių kiekių perleidimą, t. y. nesiejant jį su sklypais.

37 F. Götz nuomone, atitinkama geografinė rinka yra ne pagrindinėje byloje nagrinėjamam viešosios teisės subjektui priklausanti perleidimo zona, bet visos perleidimo zonos, kaip jas yra apibrėžusi valstybės narė. Be to, reikėtų atsižvelgti ne tik į bendruosius pristatymo referencinių kiekių perleidimus, bet ir į kitus su sklypais nesusijusius perleidimus.

38 Vokietijos vyriausybė tvirtina, pirma, kad valstybinis pieno kvotų prekybos tarnybos neapmokestinamos PVM, antra, kad atitinkama geografinė rinka yra valstybės narės apibrėžta perleidimo zona, ir, trečia, kad tarp skirtingų pieno kvotų prekybos tarnybų konkurencija negalima. Šios vyriausybės pozicija dėl antrojo prejudicinio klausimo antrosios dalies sutampa su *Landesanstalt*

pozicija.

39 Jungtinės Karalystės vyriausybė nurodo, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, neįmanoma pateikti jokio prašymo arba vykdyti tiekimo, kuris nepatenka į atitinkamo perleidimo teritorinį sritį ir gali turėti poveikį šioje zonoje. Taigi kiekviena perleidimo zona yra atskira geografinė rinka. Ši vyriausybė nepateikia pastabų dėl antrojo klausimo antros dalies.

40 Galiausiai Komisija mano, kad atitinkama geografinė rinka yra valstybės narės apibrėžta perleidimo zona. Be to, ji mano, kad reikia atsižvelgti ne tik į pieno kvotų prekybos viešosios tarnybos atliktą pristatymo referencinį kiekį perleidimui, nesiejant jo su sklypais, bet ir į visus perleidimus bei konkuruojančių paslaugų galimybes atskaityti sumokėtą pirkimo PVM.

Teisingumo Teismo atsakymas

41 Iš pradžių reikia pabrėžti, kad Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalis numato viešosios teisės subjektų, veikiančių kaip valdžios institucijos, neapmokestinimą, ir tam turi būti vykdytos abi šios sąlygos (šiuo atžvilgiu žr. 1985 m. liepos 11 d. Sprendimų *Komisija prieš Vokietiją*, 107/84, Rink. p. 2655 ir minėto sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus* 20 ir 21 punktus).

42 Iš to darytina išvada, kad tik tuo atveju, kai viešasis subjektas veikia vykdydamas viešosios valdžios įgaliojimus, reikia nustatyti, ar neapmokestinimas gali „labai iškraipyti konkurenciją“, kad būtų išsaugotas apmokestinimo PVM neutralumas.

43 Darant prielaidą, kad *Landesanstalt* veikia vykdydamas viešosios valdžios įgaliojimus, reikia konstatuoti, kad iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos bei teismo posėdyje pateiktą pastabą matyti, jog subjektai, kiti nei prekybos tarnybos, negali vykdyti pristatymo referencinį kiekį perleidimui.

44 Iš prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktos informacijos faktiškai matyti, kad kai perleidimas yra atlygintinas ir reglamentuojamas ZAV 8 straipsnio prasme, jį atlikti gali tik viešoji arba privati pieno kvotų prekybos tarnyba. ZAV 8 straipsnio 2 dalis numato, jog vienos pieno kvotų prekybos tarnybos veikla gali apimti kelias federalinių žemių teritorijas ir, atvirkščiai, vienoje federalinėje žemėje gali būti kelios pieno kvotų prekybos tarnybos, tačiau tai skirta tik tam, kad būtų atsižvelgta į skirtingus federalinių žemių plotus ir jų teritorijoje veikiančius pieno gamintojų kiekius. Tai nepaneigia to, kad pristatymo referencinį kiekį perleidimo atitinkamoje perleidimo zonoje negali atlikti PVM apmokestinami privatūs subjektai. Be to, iš ZAV 8 straipsnio 3 dalies išplaukia, kad pristatymo referenciniai kiekiai gali būti perleidžiami tik perleidimo zonų viduje. Todėl tam tikroje perleidimo zonoje nėra konkurencijos Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies prasme, o siekiant nustatyti, ar labai iškraipoma konkurencija, ši zona reikia vertinti kaip atitinkamą geografinę rinką.

45 Kalbant apie kitus ZAV 8 straipsnio 1 dalyje išvardytus perleidimo atvejus, kurie vykdyti nesikreipiant į pieno kvotų prekybos tarnybas, reikia pažymėti, kaip tai buvo nurodyta teismo posėdyje, kad jie atliekami tik labai specifinėmis aplinkybėmis. Tai yra, pavyzdžiui, perleidimo dėl paveldėjimo, santuokos sudarymo arba kio perleidimo atvejai, kuriuos sukelia ne komercinio pobūdžio sumetimai, bet teisiniai faktai, lemiantys pristatymo referencinį kiekį perleidimui tik kaip šalutinį pasekmę. Todėl konkurencija Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies prasme tarp pieno kvotų prekybos tarnybų ir pristatymo kiekį perleidimui ZAV 8 straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais atliekančių gamintojų negalima, nes šie atvejai yra tokie specifiniai, kad mažai tikėtina, jog pieno gamintojas nuspręstų vykdyti tokio perleidimo sąlygas, pavyzdžiui, nupirkdamas žemę, vien tam, kad būtų pristatymo referencinį kiekį kitu būdu nei per pieno kvotų prekybos tarnybas.

46 Tod?i ? pateikt? antr?j? klausim? reikia atsakyti taip, kad pieno kvot? prekybos tarnybos veiklos arba sandori?, kuriuos ji vykdo kaip valdžios institucija Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies prasme, neapmokestinimas negali labai iškraipyti konkurencijos, nes tokioje situacijoje, kokia nagrin?jama pagrindin?je byloje, ji nesusiduria su priva?iais ?kio subjektais, galin?iais teikti paslaugas, kurios konkuruot? su viešosiomis paslaugomis. Kadangi toks vertinimas taikomas visoms pieno kvot? prekybos tarnyboms, vykdan?ioms veikt? atitinkamos valstyb?s nar?s apibr?žtoje atitinkamoje perleidimo zonoje, reikia pažym?ti, jog siekiant nustatyti, ar labai iškraipoma konkurencija, ši? zon? b?tina vertinti kaip atitinkam? geografin? rink?.

D?i bylin?jimosi išlaid?

47 Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (tre?ioji kolegija) nusprendžia:

1. Pieno kvot? prekybos tarnyba n?ra nei žem?s ?kio intervencin? agent?ra 1977 m. geguž?s 17 d. Tarybos Šeštosios direktyvos 77/388/EEB d?i valstybi? nari? ?statym?, susijusi? su apyvartos mokes?iais, suderinimo – Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema: vienodas apskai?iavimo pagrindas su pakeitimais, padarytais 2001 m. sausio 19 d. Tarybos direktyva 2001/4/EB, 4 straipsnio 5 dalies tre?iosios pastraipos, skaitomos kartu su šios direktyvos D priedo 7 punktu, prasme, nei darbuotojams skirta parduotuv? tos pa?ios direktyvos 4 straipsnio 5 dalies tre?iosios pastraipos, skaitomos kartu su jos D priedo 12 punktu, prasme.

2. Pieno kvot? prekybos tarnybos veiklos arba sandori?, kuriuos ji vykdo kaip valdžios institucija Šeštosios direktyvos 77/388 su pakeitimais, padarytais Direktyva 2001/4, 4 straipsnio 5 dalies prasme, neapmokestinimas negali labai iškraipyti konkurencijos, nes tokioje situacijoje, kokia nagrin?jama pagrindin?je byloje, ji nesusiduria su priva?iais ?kio subjektais, galin?iais teikti paslaugas, kurios konkuruot? su viešosiomis paslaugomis. Kadangi toks vertinimas galioja visoms pieno kvot? prekybos tarnyboms, vykdan?ioms veikt? atitinkamos valstyb?s nar?s apibr?žtoje atitinkamoje perleidimo zonoje, reikia pažym?ti, jog siekiant nustatyti, ar labai iškraipoma konkurencija, ši? zon? b?tina vertinti kaip atitinkam? geografin? rink?.

Parašai.

* Proceso kalba: vokie?i?.